

22 gda 1896. 0127

PRAWDA

TYGODNIK

47/404/100

POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

WYDAWANY I REDAGOWANY

PRZEZ

Aleksandra Świętochowskiego.

ROK 1895.

WARSZAWA.

W Drukarni K. Kowalewskiego, Mazowiecka Nr. 8.

1895.

Дозволено Цензурою
Варшава, 15 Декабри 1895 г.

100.795
IV

SPIS RZECZY:

Polityka.

- Nowa polityczka — 1.
 Chryplida — 19.
 Umstarzowalag* — 25.
 Bursa we Francji — 36.
 Nowy rząd francuski — 49.
 Randolph Churchill, p. W. Nadolskiego — 50.
 „Dal-ni fon” — 62.
 Armejecey — 79.
 Wyprawa na Madagaskar — 85.
 Oaza średniowieczna — 97.
 Z dalekiego wschodu — 109.
 Perla Antyliów — 121.
 Oprekta w polityce — 133.
 Blamskiada — 145.
 Sprawa pokoku — 157.
 Chirargia włoska — 169.
 Do stryżeków — 181.
 Pokój i wojna — 193.
 Sprawy donowe Francji, p. A. P. — 205.
 Burza austro-węgierska — 217.
 Nowe ujęcie, p. L. — 229.
 Upadek Katońskiygo — 242.
 Ciąpi triumphans — 243.
 Smutna epopeja — 255.
 Zwolw Armenia — 277.
 Uroczystość w Kielu — 289.
 Kocznie i koalicye — 302.
 Walka z Chłepim — 315.
 Zmiana rządu w Anglii — 325.
 Wybory angielskie — 337.
 Smielec Austrii — 349.
 Nierazy w Austrii — 351.
 Na Monte Citorio — 373.
 Wybory w Anglii, p. W. N. — 373.
 „Lex Scholastica” — 387.
 Salsbury u Turcyi — 397.
 Niemczy francuski — 409.
 Sedan — 421.
 Turcyi i Anglii — 433.
 Dwudziesty września — 445.
 Cripki o „do wrzeźnia” — 457.
 Lili Cadury — 469.
 Krec w Konstanzopolu — 482.
 Po zwycięstwie — 493.
 Nowe obietnice — 505.
 Trade sulańskie — 517.
 Gabinet rządkujący we Francji — 529.
 Salsbury w Guldhalu — 541.
 Jowia londyński — 553.
 Turcyi — 565.
 Na forum białym-kielem — 577.
 Z Austrii, p. W. N. — 577.
 U Blumarska — 601.
 Monroe i Cleveland — 613.

Tydzien polityczny.

Rubryka stała.

Badania naukowe.

- Psychologia artystów, p. W. — 15.
 „Logika uoliera” p. L. Krzywickiego — 27.
 O słuchu barwonym, p. Kazimiera Reekowskiego, 39.
 Skicce antropologiczne, p. L. Krzywickiego — 41, 207, 385, 518.
 Maryna von Ebner-Eschenbach: Glaubenslos. Sueder-sagen: Kt warl — 354.
 Mauray Carriere, p. P. O. R. — 77.
 Argon, p. W. N. — 78.
 Samuel Adalberg: Kalca przyszły, przypowieść i wyszeń przysłowiovy polskich, p. Jana Karlo-wiczkiego — 111.
 Wi. Debrick: Wielkie bankrucwo umysłowe, p. K. R. Zywickiego — 111.
 Haslwoörterbuch d. Staatswissenschaft, p. Dr. Z. M. 113.

- Jaź zborowa (przezynek do psychologii jaź zborowego), p. L. Krzywickiego — 122, 136, 147, 158.
 Etimologia „Wislak” p. J. F. Gajlera — 161.
 Bzewładność umysłowa i prawo najmniejszego wysylku, p. Bion, Chirwanowski — 171.
 Tablice płodności, p. L. W. — 172.
 Studium o postępie, p. L. Krzywickiego — 182.
 Rozwój psychologii, p. Władysława Kozłowskiego, 195.
 Matematyka w ekonomii, p. K. R. Z. — 198, 267.
 G. J. Goochen: Teorya kursów wekal zagranicznych, p. Z. — 230.
 Bzewzględne znaczenie, jako ostateczny cel ludzkości, p. Władysława Kozłowskiego — 242.
 Lectures raka, p. D. Z. M. — 244.
 „Socyo-antropologia”, p. L. K. — 278, 290.
 Typy zawodowe, p. — 314.
 Do Janey Góry, p. L. K. — 326, 328, 330.
 Badania meteorologiczne, p. P. — 352.
 Z wydziału historycznych (Sekularze), p. J. Woje-wódzkiego — 376.
 Uwłeczenie systemu filozofii syntetycznej, p. L. — 398.
 Ludwik Pavlar, p. D. — 482.
 Zjazd so yologów w Paryżu — 483.
 Zjazd filozofów w Berlinie — 484.
 Nowe prace w zakresie psychologii zborowej, p. L. K. — 506.
 „Socjologia powszechna” i jej przedstawiciele, p. Ka-zimiera Krausa — 530, 542.
 Skiczy ekonomiczne, p. D. — 532.
 Dzieje wojny, p. L. — 554.
 Tradycya zorganizowana, p. L. Krzywickiego — 556, 579, 590.
 Nasz przedkolew, p. L. K. — 602.
 Nasze rodowody rasowe, o. L. K. — 614.

Literatura i sztuka.

Literatura włoska, p. L. W.

- Tragedya duchowa Tessa, D'Ovidio: Sagal Critica.
 Giuseppe Carducci: Dello svolgimento della lettera-tura italiana. Torri-mondo — 2.
 Giuseppe Carducci: Delle poesie inedite e inedite di Lu-dovico Ariosto. F. de Sanctis: Storia della lettera-tura italiana — 89.
 Gabriell d'Annunzio: Il piacere — 268.
 Stasunki Petrarci i Boccaccia. Fr. Corazzini: Le lettere inedite e inedite di messer Giovanni Boccaccia — 293.
 Juncie Carducci — 332.
 M. Gubernatis: Alessandro Manzoni — 410.
 Korwój literacki i apolityczny. Ernest Mosi: Vita italiana in un novelleto del cinquecento. P. D. Pasolini. C. Sforza — 470.
 Aurelio Gotti: Vita di Michelangelo Buonarroti.
 Ugo Ojetti: Alla Scoperta del Literati. Ausonio Franchi (arkologia) — 592.

Literatura angielska, p. L. W.

- Oliver Sturmer: Ibbotsony jednej fermi afrykańskiej.
 Sarah Grand: Kulieta zbyteczna — 28.
 J. A. Froude: English Seamen in the Sixteenth Century — 124.
 L. Henry: The War-Ajah. Wskazzenie pocięty mitologiczny — 149.
 I. J. A. Symonds: Shakespeare's predecessors in the English drama. H. Bullen: The works of Christopher Marlowe — 245.
 Humphrey Ward: Marcella* — 316.
 Maticz Arnold: Poems 3 vol. — 434.
 Marion Crawford: Zoroaster. Mr. Isaac — 458.
 Oscar Wilde: przynajm literacki w Anglii — 556.
Literatura niemiecka, p. P. O. R.
 Teatr — 5.
 Maryna von Ebner-Eschenbach: Glaubenslos. Sueder-sagen: Kt warl — 354.
Literatura francuska. Listy z Paryża, p. W. Buglela.
 Korwój posądów na studentkie w literaturze fran-cuskiej; Juliusz Giazelle: Les amours d'un Interne.
 Salvator Quereau: L'indulgent. Esbarbée; Adly.
 I. H. Kony: L'indompté — 137.
 Ostatnie powieść Alfreda Dauzeta: Mala parais, 232.
 Francuski Coppée: Pour la couronne — 310.
 Poematy Le corte de Libla* — 544.

Literatura polska, p. J. T. Hodiego.

- Maryna Gawalewicz: Dusze w odciele. Leopold Meyer: Liki — 165.
 Wicency hr. Eoś: Hablina — 174.
 Wiktor Gomulicki: Jeden z nowych. Kazimierz La-skowski (Arwor): Parcelas. Zygmunt Nie-dzwicki: Grecz. Włodzimierz Zagórski (Cho-chlik): Nowele — 210.
 Poezycy F. Araszajpowej, Henryka Jakubowicza, Kazimierza Tejmajera i Włodzimierza Zagórskie-go — 233.
 Henryk Sienkiewicz: Rodzina Polanekleib — 255.
 Plansa Jordana (Juliana Wieniawskiego) — 280, 294.
 Hajnos: Jak ciele. Maryna Miłkowszczyca: Przenaj-powicy.
 Osiąg: Wychowka ks. Gahr cła Zapolskie: Jan-ko — 302.
 Wicency hr. Eoś: Przy naszych dworach. Zygmunt Niedzwicki: Sam na sam. Maryna Rndziwiewicz-owa: Krystof Stefan Zeroniski: Opowiadania, 401.
 Wacław Berent: Fachowicy. Wacław Sirkin: Na kiesz-sonki lasów — 422.
 Wiktor Gomulicki: Złote ogolwa — 446.
 Piotr Gomulicki: Współczesni pocięci polscy — 484.
 Jan Kasprowicz: Miłkó. A. Lasg: Poezycy — 504.
 Wiktor Gomulicki: Nowe pocię. Maryna Koniop-cka: Poezycy — 580.
 Jan Zacharyaszewicz: Chleb; Oryon i Cheyżantena.
 Bolesław Prus: Kroniki (1875—78). Michal Wo-wiat: Błogosławieństwo. Kazimierz Kojan: Dia-tryki bujej. Sewer: Zalinie, Zoda Zarwanika i Kusla Barlak — 606.
 Z powodu konkursu, p. Cezarego Jelenie — 42, 53.
 Teodor Jaska Chłostki: Bez wyboru, Mójbrk, p. Z. 100.
 Hajnos: Ich syn, p. Z. 91. — 114.
 Katarina energji, p. L. W. — 264.
 Nasza krytyka tegoczesna, p. J. T. Hodiego — 328, 304, 354.
 Z psychologii jedności, p. S. Z. Dąskiego — 377, 400.
 Jedno-dzięk, p. — 417 — 460.
 Józef Paweł Szafarszy, p. J. F. Gajlera — 473.
 Nowy prad w powiełopisarstwie, p. Al. Jandrew-skiego — 499.
 Z Niemcy, p. or. — 508.
 Kazimierz Gliński w anawizacjach swoich po wle-wiełach, p. L. W. — 529, 533.
 Juliusz Lemaitre, p. Jerzego Grota — 567, 591, 604.
 Nowe książki — 43, 101.
 Notatki literackie i artystyczne — 18, 34, 102, 138, 175, 211, 219, 234, 247, 276, 378, 413, 414, 438, 486, 535, 538, 574, 593, 607.

Teatr.

- Przeгляд teatralny, p. Stanisława Krzemickiego.
 Herman Suderman: Walka motyli — 18.
 Michal Balucic: Ciępla wdowka — 150.
 Poranek beneficyny Wi. Szymanowskiego. Shake-speare: Koryncianka, Romeo i Julia. Jordan: Diale-feralw. Mollier: Doktor z musu — 218.
 Zygmunt Srebnicki: Harde dzize — 205.
 Kazimierz Zaleski: Eotryzycy — 412.
 Alfred Kunat: Gadulenie — 570.

Odczyty.

- Józef Kenig: W ubrocie naszego stulecia — 4.
 Adolf Dygalski: Kóś w laskach u ludzi — 4.
 Ignacy Jabrowski: Sonas — 4.
 Dr. Józef Sienkiewicz: W Pampasach — 17.
 Edouard Janaki: Napije owocowe — 17.
 Prof. Jerzy Jagielski: O bezpośrednim fotografo-waniu — 30.
 Prof. Wład. Natanow: Materjalni energia — 30.
 Edw. Swiński: Znaczenie Towarzystwa opieki nad zwierzetnami i szczyty ich wpływ na społeczeń-stwo — 30.
 Henryk Kosiński: O mieście zastanowiska higieny, 234.
 Ignacy Maurowicz: Bonaberezowie Jaselek — 246.
 Klawery Sprzyński: W kralnie ludów — 616.
 Edmund Janowski: Ogrodki przy domach wiejskich i wsiach — 616.

Muzyka.

Przeład muzyce, p. Dr. N. Towarzystwo muzyczne, P. Willy Burn ester — 485. P. Marcelina Srebnicki. Tow. muzyce. Koncert w czytelni Lutnia — 300. Ambrosy Thomas Hamlet — 334. Zaległość — 545. Teresina Taa. Katarzyna Jazaynowska. Jozef Siliwski — 557. Jozef Hofman. Lutnia — 570. Ze sceny i z estrady — 581, 607.

Powieści i poezye.

Al. Swietochowski: Duchy. Cześć I. Alrun — 2, 14, 26, 38, 50, 62, 74, 86, 98, 206, 218, 230, 242, 254. Cześć II. Morowice — 134, 146, 158, 170, 182, 194, 206, 218, 230, 242, 254. Cześć III. Zwiastun — 266, 278, 290, 302, 314, 326, 338, 350, 362, 374, 386, 398, 410, 422, 434, 446, 458, 470, 482. Maryna Zbrowski: Sonety — 424. Laura Marholm: Katedra kobiet, przeł. Malwina Posner-Garfeln — 404, 506, 518, 530, 542, 554, 566, 578. Bret Harter: Bobinek Kuprecha, opowiadanie wigilijne, przeł. z angielsk. W. Bugliel — 602.

Życie społeczne.

Pomoc lekarska, p. Zen. Piet. — 6. Listy z Pariza, p. W. Bugliel — 20, 184, 388, 473, 581. Własność kioskowa, p. Ferrozara — 20, 99, 103, 282, 402. Z Galicyi, p. Cho. — 32, 44, 56, 103, 115, 138, 151, 186, 211, 222, 259, 296, 317, 357, 379, 425, 473, 497, 522, 558. Płamy na słońcu, p. Napoleona Roube, 54, 66, 78, 210. Dla młodzieży szkolnej, p. Drog. — 07. Zabezpieczenie bytu, p. P. — 79. Praca przez dobroć, anon. p. Dr. Z. M. — 80. Z Anglii i o Anglii, p. W. Nadolskiego — 102, 111, 238, 270, 355, 266, 405, 510. O prawa rodziców i wychowawców, p. Zenona Pietkiewicza — 125. Z Ustaleń, p. A. Czyżewskiego — 132, 384, 453. Obyś macierzyństwa, p. Zenona Pietkiewicza — 163. Zjazd interesów wodociagowych, p. Dr. Z. Mirskiego — 175. Czytelnicy i prasa, p. Aleksandra Janiszewskiego, 211. Z Niemiec, p. P. O. R. — 221, 282. Niemka wędziarska, p. S. Z. Dańskiego — 234. Z hygieny żywej, p. Zen. Piet. — 247. Polary, p. Zn. — 248. Ze Szlaku Cieszyńskiego, p. B. Koskowskiego — 258. Wrg studentek, p. K. Radolawskiego — 271, 283. Wyniki pracy strzowców, p. Zen. Piet. — 304. Z nad Newy, p. Leo Belmonta — 318, 389, 403, 426, 460, 584. Wakacje, p. Zenona Pietkiewicza — 310. Z Niemiec, p. O. — 329, 439, 548, 460. Stowarzyszenie ochrony programu dla kobiet, p. Helene Krlie — 342. Szpitale, p. P. — 343. Płaty międzynarodowy i zjazd kryminologów w Paryżu, p. al-Bata — 356. Instytut medyczny dla kobiet, p. Zen. Piet. — 370. Wykaz lekarzy, p. Z. — 391. Wzród wielkiego miara, p. K. K. Z. — 428. W Holandyi, p. K. R. Zwickiego — 437, 449, 462, 474. Z ruchu kobiecego, p. W. Bugliel — 439. Z dziedziny szkolnej, p. Zen. Piet. — 440. Reforma apkerkasta, p. Z. — 463. Prawo kobiet i małżeństwo, p. Zenona Pietkiewicza — 481, 497.

Ochotnicza straż zdrowia, p. D. Z. M. — 488. Twardy chleb, p. Zenona Pietkiewicza — 511. Rachunek jedności, p. Dr. — 533. Własność kioskowa, p. A. — 546, 588. Druga katedra filozofii we Lwowie, p. W. Lutolawskiego — 546. Opieka nad dziećmi, p. Humanista — 550. Szansa bytowa, p. Zen. Piet. — 559, 571. Z Niemiec, p. F. — 582, 593. Sprawa wydziału audytorów kobiecych w parlamencie austriackim, p. M. Turryme — 594. Z Austrii, p. P. D. — 607. Wpewnicenie pogrzebów: Henryk Rodzowski — 6. Robert Ludwik Strzencow, p. W. Nadolskiego — 16. Władysław Podkorski, p. Zen. Piet. — 17. Jerzy Głogocki, p. P. O. R. — 197. Andrzej Próbyński — 127. Cezar Cantu — 139. Bronisław Chrzczowski — 164. Karol Vogl, p. K. R. Zwickiego — 236. Edward Proszowski, p. K. R. Zwickiego — 259. Władysław Matakowski — 305. Tomasz Henryk Huxley, p. W. Nadolskiego — 331. Józef Gieseler — 343. Rudolf Strem, p. O. — 312. Henryk Sibel, p. P. O. R. — 414. Zygmunt Szerczyński Kellaski — 473. Aleksander Zarzycki — 530. Adolf Ostrowski — 536. Stanisław Bodzowski — 572. Feliks Warau — 572. Ludwik Teichmann — 573.

Fajleton.

Liberm veld, p. Poła Prawdy — 7, 32, 55, 80, 133, 128, 153, 176, 198, 223, 248, 272, 284, 441, 463, 501, 585, 508. Pamietnik — 20, 44, 68, 90, 115, 139, 165, 187, 212, 230, 260, 290, 300, 321, 331, 343, 359, 369, 381, 391, 404, 415, 429, 450, 475, 499, 513, 523, 536, 547, 573, 595, 617. W dal — 8, 22, 33, 46, 56, 69, 81, 92, 104, 117, 128, 140, 151, 166, 177, 188, 199, 213, 224, 247, 249, 261, 273, 285, 298, 307, 322, 333, 345, 358, 370, 382, 393, 406, 416, 430, 442, 452, 465, 477, 489, 500, 513, 524, 537, 541, 562, 574, 589, 599, 619, 618.

Sprawy ekonomiczne.

Z Galicyi, p. Cho. — 8. Bank kupierczy, p. J. Wejwłodzkiego — 9. Bank wiościński, p. S. Z. Dańskiego — 23, 33. W sekcji rolnej, p. Zen. Piet. — 34. Towarzystwo rolnicze dla Królestwa Polskiego, p. Zen. Piet. — 46. Zjazd miarzystki, p. Zen. Piet. — 57, 70. Obyś w Krolewie Polak, p. S. Z. Dańskiego — 58, 82. Dla równowagi ekonomicznej, p. Zen. Piet. — 81. Sekcja rolnicza, p. P. — 93. Muzeum rzemieślnicze, p. D. — 93. Warunki najmu, p. Drog. — 103. Zakup zboża, p. Drogomira — 118. W sekcji rolnej, p. Drogomira — 130, 502. „Organizm ekonomiczny”, p. Zen. Piet. — 141. Własność ziela próbi i wzorów, p. Drog. — 142, 154. Cel i drogi gospodarki nowoczesnej, p. S. Z. Dańskiego — 189. Gorselnictwo wobec monopoli, p. Drog. — 190. Z dziedziny ubezpieczeń, p. Drog. — 201. Koleje żyzwickie, p. Zen. Piet. — 202. Ustawodawstwo sily ekonomicznej, p. Zen. Piet. 214, 225. Obyś w sekcji, p. J. W. — 224. Muzea przemysłowe, p. Drogomira — 226. Pracownicy młynarscy, p. Drog. — 238. System kompensacyjny, p. K. R. Z. — 250. Wystawa wyrobów metalowych, p. Dr. — 251.

Cruchowienie własności ziemskiej, p. Z. — 261. Wystawa wyrobów metalowych (kilka uwag prof. 74) — 286. Wystawa przemysłowa w Poznaniu, p. S. Z. Dańskiego — 308. Ze stonoków rolnych, p. Z. — 309, 393, 550. Jarmark wiedeński, p. Dr. — 322. Parcelacja, p. Drog. — 334, 345, 358. Nadprodukcy spirytusu i krodkek ratunku, p. F. Turkowskiego — 370. Sian produkcyli zwierzeckiej, p. Drog. — 406, 418, 430. Postukowania rządu angielskiego, p. Z. — 417. Wystawa ogrodnicza, p. A. H. — 452. Statystyka przemysłowa, p. Drog. — 453. Warunki komunikacyli dalekiej, p. Zen. Piet. 466, 478. Wystawa przemysłowo-rolnicza w Wiedniu, p. Napoleona Roube — 477, 489, 500. Piekarnie spozycze, p. Z. — 490. Nowe olbrzymy, p. J. Wejwłodzkiego — 501. Gospodarstwo sielowe, p. Drogomira — 514, 524. Brak pchodzy i spekulacja — 527. Delegacya pracy kobiet, p. Zenona Pietkiewicza — 535, 548. Handel owocowy, p. Drog. — 550. Agent handlowy, p. Dr. — 562. Reforma gieldy, p. Drog. — 596. Szkoła mechaniczno-techniczna, p. P. — 598. Produkcya zbiorowa, jako podstawa taryf, p. Drog. — 609, 618.

Polemika.

Jak brzydko bronila pteka, p. S. Karpowicza i L. Krzywickiego — 94. O „sznau zgrzeje”, p. Cezarego Jellente — 107. Wypowiedzi, p. Cezarego Jellente — 110. Odpowiedz na artykuł „Płamy na słońcu”, p. Ludwika Chemicznego — 119, 131. Z powodu art. „Płamy na słońcu”, p. Prenumeratorki — 143. Odpowiedz na art. „Płamy na słońcu”, p. Maryana Franka — 167. P. L. Chemiczniku, które nie moze dojrzeć „płam na słońcu”, p. Napoleona Roube — 179, 191. Jeżczie o „Płamy na słońcu”, p. Ludwika Chemicznego — 215. Matematyka w ekonomice, p. Teofil Kozmarnowicz i Ludzka Krzywickiego — 262. Z hygieny żywej, p. Dr. Namera i Zen. Piet. — 310. Pupszki dramatydznej, p. Jeromskiego — 335. Z hygieny żywej, p. Dr. Sonnenberg i Zen. Piet. — 346. Z hygieny żywej, p. Dr. Sonnenberg — 371. „W” p. Dr. Maksymiliana Buro — 383. „W” p. Dr. Namera i Zen. Piet. — 395. Sierżantki, p. Kazimierza Krausa — 443. W obronie Londynu, p. W. Lutolawskiego — 455. O prawie, p. K. R. Zwickiego — 467. Rzeczność i punktualność, p. Konstantego Klobukowskiego — 479. Odpowiedz p. Zwickiemu — 526. O prawie, p. K. R. Zwickiego — 527. Nauzyckieli, p. Walerjy Marre — 553. O prawie, p. Czlonka rady wilebsk. Tow. rol. — 559.

Prasa rosyjska.

19, 23, 35, 59, 71, 95, 479.

Doniesienia urzędowe.

23, 59, 289, 299, 479.

Kronika.

Rubryka stała.